

1709- ITINERARI PERSONAL CAP A LA OCUPABILITAT-1

RA2: PREVENCIÓ
DE
RISCOS
LABORALS

Dades administratives

Hores del mòdul: 99

Resultats d'aprenentatge:

- RA1. Distingeix les característiques del sector productiu i defineix els **llocs de treball**, relacionant-los amb les competències professionals expressades en el títol.
- RA2. Assoleix les competències necessàries per a l'obtenció del títol de Tècnic Bàsic en **Prevenió de Riscos Laborals**.
- RA3. Analitza les seves **condicions laborals** com a persona treballadora per compte d'altri, identificant-les en els principals tipus de canvis i vicissituds rellevants que es poden presentar en la relació laboral, en la normativa laboral i, especialment, en el conveni col·lectiu del sector.
- RA4. Analitza i avalua el seu potencial professional i els seus interessos per a guiar-se en el **procés d'autoorientació** i elabora un full de ruta per a la inserció professional partint de l'anàlisi de les competències, interessos i destreses personals.
- RA5. Aplica les estratègies per a l'aprenentatge autònom reconeixent el seu valor professionalitzador, dissenyant i optimitzant el seu propi entorn d'aprenentatge fent ús de les tecnologies digitals com a eines d'aprenentatge autònom, sent coherent amb la seva **identitat digital** i els seus objectius professionals plantejats en el seu pla de desenvolupament individual.

Dades administratives

Hores del mòdul: 99

Avaluació: cada RA tindrà algun dels següents elements d'avaluació:

Proves que suposaran un 60% de la nota del RA

Pràctiques que suposaran un 40% de la nota del RA

Exercicis que suposaran un 10% de la nota del RA

Absentisme

0-19h

1709 – IPO-1

- COMENECEM!
- De que parlem?
  - Seguretat? Quina? Que ens preocupa perdre?...
  - Riscos Laborals? Risc de perdre... què?
  - Salut? Què vol dir?

1709 – IPO-1

- Conclusió: Tot plegat anirà de com prevenir la possible afectació negativa de la feina en la nostra salut.

1709 – IPO-1

- Però per pensar què cal fer per que no hi hagi una afectació negativa del treball en la salut, caldrà pensar una mica que entenem per salut.
- Fes una definició de salut intuïtivament

1709 – IPO-1

- El concepte de SALUT es molt ampli... anem a intentar consensuar-lo una mica.
- Contestem l'enquesta: QUINS SON ELS INDICADORS DE SALUT MÉS SIGNIFICATIUS PER A TU?

1709 – IPO-1

- Un estat complet de benestar físic, mental i social i no només l'absència de malaltia o dolència.

Organització Mundial de la Salut, 1946

- L'assoliment del més elevat nivell de benestar físic, mental i social i de capacitat de funcionament que permetin els factors socials i ambientals on viu immersit l'individu i la col·lectivitat.

Pla de Salut de Catalunya, 1991.

- Capacitat de desenvolupar el propi potencial personal i respondre de forma positiva als reptes de l'ambient.

- *Organització Mundial de la Salut, 1985*

1709 – IPO-1

Per contra què entenem per malaltia?

Alteració orgànica funcional que posa en perill la salut d'una persona.

Es pot originar tan per causes externes com internes al nostre organisme. [Així, el mal de cap pot tenir diferents orígens, com ara no dormir les hores suficients, estar en tensió per algun problema o patir un tumor.]

1709 – IPO-1

Evolució del concepte de Salut Laboral

Al segle **XIX** amb la **industrialització** es comencen a patir realment els **accidents** de treball: el treball indiscriminat de **nens, ancians**, les condicions **insalubres**, les jornades de 12, 14 i fins 16 hores de treball, malmeten la població laboral davant la **passivitat** dels dirigents.

LA DADA QUE FA CANVIAR LA TENDÈNCIA

Segons la OIT, a començaments del segle XX morien al món **industrial 50 de cada 100.000 treballadors per any pels accidents de treball a l'empresa.**

1709 – IPO-1

Reflexions finals sobre els RRLL:

- **Feina i salut estan molt lligades** ja que a través de la feina busquem satisfer necessitats des de la supervivència fins a les de **desenvolupament professional, personal i social**.

Però si aquest procés **no es realitza en les condicions adequades** podem veure agredida la nostra salut.

- Resulta contradictori que l'home necessita treballar per viure i que pugui perdre la salut treballant --> **importància de la prevenció**

1709 – IPO-1

RISCOS PROFESSIONALS:

- El risc professional és la **possibilitat** que un treballador pateixi un determinat dany derivat del seu treball (Llei de Prevenció de Riscos Laborals 31/1995).

1709 – IPO-1

CLASSIFICACIÓ DELS RISCOS PROFESSIONALS

1. Factors psicosocials de risc en el treball
  - Segons condicions i organització del treball
  - Segons els tipus de treball
2. Factors químics i biològics
3. Factors genèrics

Treball nocturn o a torns	El canvi del ritme de vida modifica l'equilibri biològic i social, donant lloc a diversos trastorns com ara fatiga, canvis de conducta i irritabilitat.
Estabilitat al lloc de treball	Afegeix incertesa i en els treballs temporals provoca la inseguretat al per por de perdre la feina, es tem pel canvi d'activitat i de companys.
Excés de càrrega laboral	L'assignació estricta d'un temps de producció pot ser una sobrecàrrega que implicarà dificultats per a la regulació de l'activitat laboral.
Cohesió i comunicació del grup	La relació amb la resta del grup de treball influeix en gran manera en l'estabilitat de la persona. En tota situació laboral hi ha d'haver possibilitat de comunicació amb relació amb la feina o no.
Participació	Permetre i afavorir la participació dels treballadors en l'empresa i convé que el treballador conegui l'organigrama i vies de participació.
L'estil de comandament	El tipus de jerarquia de l'empresa té influència decisiva per al bon funcionament del grup i per a la consecució dels objectius.
Els factors físics i químics	Són perillosos quan l'exposició és llarga.
La remuneració i les vacances	Malauradament acostuma a ser l'únic motiu de permanència al lloc de treball i la única manera de reconèixer i valorar el que es fa.
Condicions de benestar	Depenen del disseny ergonòmic dels llocs de treball.
La jornada de treball	Molts treballadors han d'alternar l'activitat professional amb altres activitats (formació, reciclatge, feines domèstiques, o necessitat de tenir temps lliure.

1709 – IPO-1

1. Factors psicosocials de risc en el treball

- Segons els tipus de treball

Tasques repetitives	L'automatització, dóna lloc a tasques reduïdes i concretes, deixant en un segon pla la iniciativa del treballador.
Aïllament	És un aspecte perjudicial i es considera com un agreujant si la tasca no desperta interès per al treballador.
Responsabilitat	És bàsic per garantir un mínim grau de valoració i satisfacció personal, encara que ha d'ajustar-se a les possibilitats de cada persona, ja que igual de dolenta és la falta com l'excés de responsabilitat.
Aptitud	Les tasques han de desenvolupar-se d'acord amb la preparació professional i especialització de cada persona.

1709 – IPO-1

2.- Riscos químics i biològics

- Concepte de "Tòxic"
- Intoxicació-enverinament
- Vies d'intoxicació:
  - Contacte
  - Dosi / temps d'exposició

1709 – IPO-1

3.- Factors genèrics

TIPUS	ORIGEN DEL RISC
FÍSICS	Els diferents elements de l'entorn de treball (humitat, calor, fred i soroll).
MECÀNIC	L'ús de màquines, útils, eines, etc., produint talls, cops i aixafades.
per CAIGUDA	Si es treballa en zones altes/o no, galeries o pous profunds.
ELÈCTRICS	Pel maneig de màquines o aparells elèctrics.
GAS	Si es manipulen gasos o es treballa prop d'una font de gas.
per INCENDIS	Si es treballa en ambients amb materials i elements inflamables.
d'ELEVACIÓ	Si es treballen amb equips d'elevació i transport.

1709 – IPO-1

PREVENCIÓ:

- Sempre seguir les indicacions de l'empresa.
- No prioritzar ni la productivitat ni la comoditat.

1709 – IPO-1

PREVENCIÓ:

- A nivell legal hem de saber que:
  - L'acció preventiva és, per llei, una **obligació de la persona empresària**.
  - L'empresa cal que assigni tasques i funcions de manera que **no siguin una amenaça** per a la salut i per a la seguretat física de les persones treballadores.
  - La **gestió** de la prevenció dels riscos laborals ha d'estar **planificada i organitzada** amb un control de qualitat.

1709 – IPO-1

PREVENCIÓ:

- A nivell legal hem de saber que:
- La **TASCA PREVENTIVA** es porta a terme mitjançant:
  - **La Seguretat en el treball:** dissenyant màquines i condicions de treball que no suposin risc de pèrdua de salut física del treballador.
  - **La Higiene Industrial: analitzant els ambients laborals nocius i presentant solucions** alternatives sense riscos o reduint-los al màxim

Els accidents de treball:

- L'accident de treball és un *"esdeveniment derivat de l'activitat laboral, que sigui brusc, inesperat i normalment evitable que pot causar lesions corporals amb disminució o anul·lació de la integritat física de les persones"*.

Els accidents de treball:

Conta com activitat laboral:

- Qualsevol activitat realitzada dins del lloc de treball. O “in mision”.
- Els accidents ocorreguts durant el trajecte d'anada o de tomada del treball ("in itinere").
- Els ocorreguts en l'acompliment de les funcions sindicals.
- Els que sofreix el treballador durant actes de salvament, sempre que tinguin connexió amb el treball.

1709 – IPO-1

Els accidents de treball:

Diferència accident/incident.

L'estudi dels **incidents** és important, ja que indiquen que existeixen elements de risc que, tard o d'hora, podrien donar lloc a un accident.

1709 – IPO-1

Els accidents de treball:

Origen dels accidents

Els accidents es produeixen per causes múltiples que es poden dividir principalment en:

Causes tècniques

Causes humanes

Causes mixtes

1709 – IPO-1

Els accidents de treball:

Classificació dels accidents:

Els accidents se solen classificar per la seva gravetat i **si originen o no baixa mèdica** en:

Lleus

Greus

Mortals

1709 – IPO-1

Les malalties professionals:

Recordem: Alteració orgànica funcional que posa en perill la salut d'una persona

Malaltia professional és la que contreu la persona durant la realització del seu treball com a conseqüència de la seva exposició a substàncies perilloses o per trobar-se envoltat de condicions ambientals nocives.

1709 – IPO-1

Les malalties professionals:

Requisits per considerar una malaltia professional:

REQUISITS PER A DEFINIR UNA MALALTIA PROFESSIONAL	Que es doni com a conseqüència del treball.
	Que el seu origen sigui a causa de l'acompliment de les activitats que s'especifiquen al quadre de malalties laborals publicat al Reial Decret 1995/1978 de 12 de Maig, modificat pel Reial Decret 2821/1981 de 27 de novembre.
	Que sigui provocada per l'acció d'elements i substàncies indicades a l'esmentat quadre.

1709 – IPO-1

Les malalties professionals:

Tipus de malalties professionals

- Provocades per agents químics
- Provocades per agents físics
- Provocades per agents Biològics
- Provocades per inhalació de substàncies i agents no compresos en altres apartats
- Malalties professionals de la pell causades per substàncies i agents no compresos en altres apartats
- Provocades per agents carcinògens

1709 – IPO-1

Les malalties professionals:

Implicacions legals:

- Es compatible cobrar indemnitzacions per malaltia i seguir treballant i cobrant. No es compatible si tens Incapacitat Permanent.
- Tens dret a cobrar indemnitzacions encara que l'empresa no t'hagi donat d'alta o no pagui el que li correspon.
- Les indemnitzacions per malaltia laboral es poden incrementar entre un 30 i un 50% en cas de manca de mesures de seguretat.
- La responsabilitat de pagar es sempre de l'empresa.